

ТУРЦИЯ

—○○—

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИТА НА НАРОДЪТЪ.

—○○—

ТУРЦИЯ наизуна сѣна сабота. Годишната цѣна за въ имперіята по царската поща, е 4 бѣли мецидіета; вънъ отъ имперіята, 5 бѣли мецидіета. Спомоществаніята трѣбува да сѣ годишни и предплатени. Писмата които са отнасятъ до редакціята са надписуватъ до Н. Генювча и П. Р. Славейкова. Външните настоятели отговарятъ за вѣстникъ. Подписката за спомоществаніята става направо въ Ц а р и г р а д ъ — Г а л а т а при издателити.

17 ЮНИЙ (ПО НОВИ СТИЛЪ)

23 МУХАРЕМЪ 1282 ОТЪ ЕГИРА.

ИЗВѢСТІЕ.

На мѣсто да уголѣвимъ форматътъ на листътъ, споредъ както бѣхми прѣдизвѣстили, азъ подобръ смислихми, това дѣто ще придаваме на сѣки брой, да го издаваме на сѣки четири броя въ особенъ листъ подъ име **ПОДЛИСТНИКЪ** на Турція, като особно едно филологическо списаніе издавано единъ пѣтъ въ мѣсецъ. И това рѣшихми така да го направимъ съ намѣрение да угодимъ повече на читателитъ и да послужимъ по добръ на народа. Защото по товъ начинъ читателитъ ни осѣнѣ еженедѣлнитъ политически листъ, който ще са състои отъ 50 броя въ годишната ще иматъ и другъ единъ помѣсеченъ отъ 12 броя, които събирани и подвързани наедно ще съставятъ една особна книга за приятно и полезно чтеніе.

За да убѣдимъ читателитъ въ намѣрението си и да имъ посочимъ по скоро съдѣжаніето на Подлистникътъ ний подкачихми вече да печатами първитъ му брой, който ще са раздаде и ще са распрати съ идущата поща.

Понеже Подлистникътъ е неотемлема часть на вѣстникътъ, то никой не ще може да приема вѣстникъ безъ да зема и подлистникътъ му, които наедно ще иматъ отредената вече цѣна 4 бѣли мецидіета за въ турско и 5— за повѣтъ. Но които искатъ да получаватъ само подлистникътъ ще могатъ, като плащатъ само за него 25 гр. П това спискождіе го правимъ ний повече за ученицитъ, които не могатъ да плащатъ за цѣлъ вѣстникъ, а иматъ нужда отъ прочитаніе на разни полезни и любопитни нѣща по языкътъ ни за примѣръ и обучение.

Това каго наѣвѣствами на нашитъ настоятели и спомоществатели умоляваме ги убѣдително да побѣрватъ и тѣ отъ своя страна да нѣ посрѣшнатъ съ виасяніето на стойността на вѣстникътъ за да можемъ ний по охолно да са старайми колкото по добръ да имъ послужимъ и да ги задоволимъ.

Като приематъ и този брой отъ вѣстникътъ трѣба да си платятъ на пълно за цѣла година, ако ли не, да върнатъ и прѣдидущитъ брой за да знаими и ний че нѣмаи спомоществатели, и тѣ че нѣма да получаватъ вѣстникъ. За насъ е по добръ да знаими съ врѣме какво слѣнце ще нѣ огрѣе, и да земимъ мѣрки, а не да си съспивамъ напрасно за отлакитъ. Работата е „паренъ каша духа.“

БЪЛГАРСКИТЕ ВЪСТНИЦИ.

Нѣмаи прѣдъ очи хронологическата таблица на издаваніето на малочисленитъ бѣлгарски книги, а не можемъ и да са похвалимъ съ нѣкоя добра паметъ за да кажемъ точно опрѣдѣлителното врѣме, но мислимъ че не ще сме далечъ отъ истината, ако кажемъ на посока че не са повече отъ 20 години, отъ когато са появи най напърѣдъ **Періодическо Списаніе на Бѣлгарски**. То бѣше **Любословіето** издавано въ Смирна отъ Г-на Фотинова. Нѣщо около три години по послѣ появи са друго **Періодическо Списаніе** подъ име **Мирозрѣніе** издавано въ Виенна отъ Г-на Добровскаго; на скоро слѣдъ него са появи и **Цареградскій Вѣстникъ**. А нѣщо отъ 10 години насамъ, стана какъ са появяватъ и исчезватъ едно подиръ друго слѣдующитъ: **Бѣлгарски Книжници**, **Бѣлгарія**, **Бѣлгарска Дневница**, **Дунавскій Лебедъ**, **Свѣтъникъ**, **Гайда**, **Бѣлгарска Пчела**, **Будущность**, **Бранителъ**, **Братскій Трудъ**, **Духовни Книжки**, **Турція** и сега на скоро **Дунавъ**.

Отъ спички тѣзи вѣстници и Періодически Списанія само **Цареградскій Вѣстникъ**, като са люлъ между смъртъ и животъ, можъ да трае нѣщо 12—13 години. **Бѣлгарскитъ Книжници** и **Бѣлгарія** траяха едѣ по 4 години. **Любословіето**, **Гайда**-та едѣ сключихъ по 2 г. **Свѣтъникътъ** и **Пчелата** не можиха да ги сключатъ. **Дунавскій Лебедъ** едѣ сключи година, но **Бѣлгарската Дневница** нѣма тѣзи честь. **Будущность** та са държа само нѣколко мѣсеца. **Духовнитъ Книжки** сѣ стигнали само до 8-й брой; **Мирозрѣніето** стигна до 5 брой; **Братскій Трудъ** до 4; а **Бранителъ** само единъ брой са посочи да брани живѣтъ и като видѣ че не ще ги обрани отиде въ страната на мълчаніето да брани мъртвитъ. Оставатъ ни сега само **Турція** която днесъ утрѣ ще стане годишная, и **Дунавъ** и **Вѣстокъ** които не турѣи въ хосапѣтъ на **Бѣлгарскитъ вѣстници**.

Вѣроятно че сѣки който би прочелъ тѣзи кратка біографія на **Бѣлгарската Журналистика** би са зачудилъ за нетрайнѣто на **Бѣлгарскитъ Журнали** и попиталъ би, отъ що това? Туй питаніе много пѣтъ сме задавали и ний сами на себе си и като сме размисляли на това не сме намѣрили осѣнѣ слѣдующитъ причини.

Първо е общото нещастіе че сме окѣсѣли въ просвѣщеніето и, понеже занятіето на по голѣмата часть отъ нашитъ народъ е

земледѣліето, нуждата на ученіето не е толковъ осѣтителна за да ги подструва да го търсятъ сами, лишени пакъ и отъ ревнитѣли за доброто ни наставници, на които увѣщанія биха могли да възбудятъ усердіето на народа, — образованіето у насъ мудо върви, и пий нѣмаи още читающа и публика. Малкото число на тѣзи отъ нашитъ които могатъ и искатъ да четатъ състои само отъ учителитъ, отъ нѣколцина изъ духовнитъ чинъ, отъ нѣколко чорбаджии—дипломати, отъ по младитъ между малкото ни търговци и рѣдко нѣкои отъ занаятчитъ. Но за зла честь, учителитъ ни сѣ въобщъ спромаси, и да искатъ да приѣматъ вѣстници не могатъ да платятъ. **Калугеритъ** ни, (осѣнѣ малцина) да просятъ умѣтъ ама да четатъ не умѣтъ, и които умѣтъ толковъ сѣ прѣдадени въ спасеніето на душитъ си што такъвъ вѣстници и други такъви книжовни работи прѣвиратъ ги като не духовни. Поповитъ не знайтъ да виначаватъ, да кръжаватъ, но отъ нѣстници казватъ че не отбиратъ и за туй нѣма са свиди да даватъ пари, и то е право, защото отъ хубаво вище като отбиратъ не имъ са свидятъ паритъ. **Чорбаджитъ** ни позваніето си сѣ научени да зематъ а не да даватъ, да изядатъ а не жертвуватъ. **Търговцитъ** и тѣ споредъ званието си сѣ економисти и спеноланти; гледатъ какъ да са економисатъ да не дадѣтъ пари, или какъ да направятъ нѣкоя спеколяція, ако зема единъ вѣстникъ да го прѣпродаде на другиго та да му остане четвото вѣрѣ, и ако може да закачи нѣщо отъ пощѣ парасѣ. **Занаятчитъ** ни споредъ отпаданіето на занаятитъ не сѣ толковъ въ състояніето да правятъ излишни равноски, защото излишенъ масраѣ е за тѣхъ това което излѣзва отъ кесіята имъ плѣкъ не влѣзва въ кесіята на механджіята. Тогазъ, кой остава да зема вѣстникъ да чете и да плаща да го поддържа? Никой, или твърдѣ малцина, помощта на които не е доволна да поддържи единъ вѣстникъ.

Гръцкитъ вѣстници при издаваніето си присмѣтатъ на една сигорна помощ отъ архіерентъ; и дѣйствително, повечето отъ Гръцкитъ вѣстници иматъ само отъ Гръцитъ владци по 100 и 150 спомоществатели, а нѣи народни владци. Като нѣмаи, отъ гръцитъ владци не само ни единъ спомоществателъ нѣмаи, но и прѣслѣдувани сме отъ тѣхъ. А петимата или шестимата **Бѣлгари владци** що имамъ, задѣлжени да плащатъ за по два три гръцки вѣстници, иде имъ като глѣба да платятъ и за единъ **Бѣлгарскій**, и защото не имъ е нѣло-

жено отъ нѣкого, лесно имъ е и да са откажатъ и отказватъ са. И тъй за нашитѣ вѣстници и тамъ е кравата ялова.

Второ, нашитѣ народъ споредъ земледѣлческитѣ си занятія, ако и да е съ една страна населенъ, нѣма едно таквовъ централно мѣсто, което по населението си да има прѣимуществото да служи като водител на другитѣ за въ сѣко едно общеполезно прѣдприятіе. Новаца въ търговіята нѣма нито богати търговци, нито едно грѣмацио население отъ хора които да са занимаватъ съ търговія. Единъ Гръцкѣ или Ерменскѣ вѣстникъ, като начене да са издава, на мѣрва само въ Цариградъ четири-петстотинъ спомоществатели, на които спомоществованіята са събиратъ най дѣлго въ единъ мѣсецъ безъ да гони пощата. А единъ вѣстникъ като има 4—500 спомоществатели тамъ дѣто са издава, неговото съществуване вече е, усигурено, и това което му дойде изъ вѣтъ му иде като каръ. Нашитѣ вѣстници сѣ лишени отъ туй улеснение, по причина която прѣдизложихми.

Поглавнитѣ по населението си мѣста които имами нѣмъ Охридъ, Търново, Софія, Пловдивъ, Едрене, но тѣ по търговіята си не сѣ значителни и днесъ да бѣдѣтъ центръ не могатъ; нѣколко търговски поселенія които имами въ Браила, Букурещъ сѣ и тѣ слаби и отстранени. И тъй остава ни само Цариградъ. Но и въ цариградъ нѣмъ нови и темелъ свѣтъ още. *) Чисто българскитѣ ни поселенія въ Цариградъ не сѣ семейни, но бикъ ярски, не съставятъ махли но тукъ тамъ по ханищата, между които ще можемъ да посочимъ Балкапанъ. И що е Балкапанъ? едно заведение отъ нѣколко български търговски къщи. Но и това заведение е принесло първитѣ услуги въ отпиченіето на народността ни тука и приноси ги въ възможното ѣ поддържаніе. Гръшенъ, или не, Балкапанъ, но той е заслужилъ? Коя бура е минала и не го е закачила. Кой градъ е миналъ и не го е очукалъ? За това и нѣмъ безъ да отричамъ съдѣйствието и на другитѣ прѣснати по разни мѣста изъ Цариградъ наши съотечественияци, турями на чело това мѣсто, понеже въ него са намѣрватъ повече Българи търговци на купъ и каквото е станало чрезъ тѣхъ е станало. И ако това маляко търговско население е могло да принесе малка една полза на народа, немами ли право да очакваме по голѣми ползи отъ едно по голѣмо и постоянно население, отъ една по добръ устроена община, отъ единъ центръ да ре-

чемъ? Но ето това нѣмами нѣмъ за сега и отъ туй много общеполезни прѣдприятія не успѣватъ както трѣба; защото като са малцина тѣзи които трѣба да носятъ повече то тягости лесно са уморяватъ, и естествено изнурени въ усилія ако и да не са напуцатъ съсъмъ, немогатъ обаче да иматъ онова при сърце, необходимото за извършване на една каква и да бѣде работа. Отъ това става дѣто народната ни черкова сѣди така не искарана, отъ това училището ни не свѣти не мрачи, отъ това и вѣстниците ни върватъ се до крива пѣтя.

Нѣмъ са прострѣхми малко въ този параграфъ, но не сме сѣ отстранили отъ предметъ; защото искахми да покажемъ че една отъ причинитѣ за неуспѣването на нашитѣ вѣстници е неразвитието на търговіята и слабо то търговско население отъ нашеници въ Цариградъ.

Ако да имахми нѣмъ, или билъ кой да е единъ българскѣ вѣстникъ, тамъ дѣто са издава, или отъ друго едно по централно мѣсто на отечеството ни, най малко баримъ 250 спомоществатели, той щѣше да има тогавъ една основа на която по възможности щѣше да са сили да са одѣржи поддържанъ колко годъ и отъ вѣтъ. Но какъвъ успѣхъ ще да иматъ българскитѣ вѣстници като отъ поглавнитѣ мѣста които изборохми погорѣ въ Охридъ нѣмъ сме имами само единъ спомоществателъ, въ Едрене двама, въ Софія 10 (и за двѣ години ни единъ неплатилъ) въ Браила 10 (и за двѣ години ни единъ неплатилъ) въ Пловдивъ 12, въ Букурещъ 17, въ Търново 30, а въ Цариградъ едва 50? Сметайте сега колко спомоществатели може да имами отъ другитѣ мѣста и кажѣте ни какъ ще са поддържатъ и какъ ще успѣватъ българскитѣ вѣстници.

(сѣдѣе).

ЗА УЧИТЕЛИТѢ И УЧЕНИЦИТѢ.

Много мѣста може да каже нѣкой за начивъ на прѣподаването или поученіето на учителитѣ. Пригледалъ съмъ че избощъ въ нашитѣ училища спорѣдъ сѣки степенъ липсува душата отъ изученіето; сирѣчь, машинално прѣподаютъ учителитѣ, машинално изучаватъ ученицитѣ, а това което са прѣподаютъ и сѣ изуча машинално не остава впечатано. Исповѣдувамъ че никога не съмъ можилъ да разбера красота на коя годъ музикална драма, или просто на нѣкоя пѣсень отъ проточнитѣ маками, ако да не съмъ прочелъ отъ по напредъ думитѣ на драмата или рѣчитѣ на пѣсента, защото, като знаа тѣхъ, разбирамъ смисълъ на сѣки то нѣ. И тъй, струвамъ са, и това отъ опитъ говори,

востъ и на необикновена любовь къмъ чуждото!

Темелъ сѣ казвамъ, защото, спорѣдъ пословицата, „текъ село неправъ“ а нѣмъ сме безъ малко не синца текове тука. Дѣто нѣма жени и дѣца, дѣто народивътъ възникъ са неговори въ къщи, тамъ нѣма народно население, нѣма народност. Ожененитѣ за нвородки българи, не сѣ вече освѣтъ полнитѣ Българи, и то додѣ сѣ тѣ сами живи; дѣцата нѣмъ сѣ вече отъ тѣзи народностъ отъ която е майка имъ. Питали Насралдинъ хаджа отъ кое сѣ село? Отъ селото на жена си, рѣкълъ той. Нѣка сѣй разбира за себе си, какво е разувѣвалъ съ това хаджата.

защото самъ си съмъ билъ учителъ на дѣцата си, и не съмъ ги проваждалъ въ нѣкое училище, че безъ да събръкамъ можа да кажа че, конто дѣца сѣ учатъ, токо тѣмъ безъ да искатъ отъ тѣхъ учителитѣ причината защо учатъ това или онова, не само не остава нищо впечатано въ умѣтъ имъ, но и сичко което изучатъ заминува като гласове бѣглеци прѣзъ ушитѣ и прѣзъ намѣтъта имъ, когато напротивъ, ако учителитѣ говори съсъ дѣтето, и раздражни искусственно любовнитството му, и като че са старае да и забави умѣтъ на дѣтето, и да упати сръчно разсѣденіето му, ще приучи дѣтето да примисля и да разисля, да търси отъ самосебе си причината на станалото, да има и честолубіе за да попитва учителитѣ добръ за това което не разбира въ урокѣтъ си. А у насъ за зла честь зема сѣ грижа само за това, какъ да отговори на едно предначертано отъ учителитѣ попитване, тѣмъ сто става истински напалгалъ, и на утрѣтъ гледащъ че вчерашнитѣ урокъ уеѣкалъ вече отъ умѣтъ на дѣтето, за да устѣми мѣстото си на новитѣ днешенъ урокъ сѣщо тѣмъ машинално изучаванъ.

Ако да знаахъ учителитѣ, какви съкровища отъ разсѣденіе съсипватъ, сами отъ себе си биха взимали отвращеніе. Сърцето, умѣтъ, разсѣденіето на сѣко едно дѣте сѣ дебела и тѣста за обработване земя, въ която учителитѣ, споредъ метода който слѣдунатъ, всѣнать плевели, а подиръ сѣ и чудимъ, какъ тѣмъ че не изниква жито! Азъ като съмъ слѣдувалъ онаката на тѣмъ метода, мога да увѣри, че никога не чухъ нѣкое несмислено попитване отъ нѣкое мѣ дѣте, и много пѣти съмъ са намѣрвалъ въ положеніе да са почуда, какъ да произлѣзе отъ малката глава на дѣтето единъ такъвъ смисълъ, много по горечъ отъ моето прѣсѣтване. Дѣтето иска да научи нѣщо и като попита учителитѣ той, ако не знае добръ това за което го пита дѣтето, по прѣдпочтеніе е да исповѣда незнаеніето си, и на едно съ дѣтето да прибѣгне до книгата за да разрѣши недоумѣніето му, а не, за да сѣ не покаже той че са затруднива, и да сѣ нецеловни ужъ като неучень и невѣжа въ това за което са пита, да даде на дѣтето единъ отговоръ не толкова правъ. Такъвъ единъ кривъ отговоръ има ги белни слѣдствия, защото попитваніето като е произлѣзло отъ своеволното любовнитство на дѣтето, впечатва са дѣлово въ умѣтъ му, и не възможно е комай за въ бѣдѣще да сѣ нескорени. Сичкитѣ криви понятія, които придобива челоуекъ, произлѣзватъ отъ глупизи и несмыслени отговори, които въ дѣтинскитѣ си възраст е получилъ той отъ поглѣмѣтъ си.

Сичко което изучава дѣтето, трѣба да е съразмѣрно на възрастъ и на разсѣденіето му; тѣзи които поискатъ да насипятъ цвѣтението що има въ него, съсипватъ прорасаніето му. Въ честитѣ тѣзи възраст дѣтето обича да играе, отъ това трѣба и ученіето да става като една играчка. И понеже не е възможно да стане дѣтето мажъ, необходимо е да стане учителитѣ дѣте. Тежко сѣ излѣгани тѣзи които мислятъ че, за да ги честиватъ ученицитѣ имъ трѣба да са държатъ на голѣмо и на тежко спроти тѣхъ. На опакъ, дѣцата не само че обичатъ, но и повече честиватъ оногони, който съ простодушнo снисхожденіе участва въ увеселеніята имъ, и знае да смѣся въ тѣхъ това дѣто са казва ю т і а ю л с і

Ученіето трѣба да са прѣдставлява като една чадолюбива майка, която чака дѣцата си да са притекатъ при нея, за да ги пригърне съсъ засмѣно лице, инсип парв рюер ріко конносеръ мартемъ, ако че такъвъ нѣмъ са прѣдстави, тогази цѣтъ и като майка да я обикнатъ и възлюбятъ, и никога не ще я яа.

(*) Нови казвамъ, не че сме нови дошли, но защото отскоро сме съ народното си нѣмъ въ Цариградъ. Ако са прирѣмъ въ исторіята ще видимъ, че прѣселаніето на нашитѣ въ този градъ начена отъ прѣди хиляда години, но цариградската грѣцка ламѣ е погълнала сички тѣзи единки прѣселенци. Колко, ахъ, колко Българи сѣ са стопили тука въ грѣцката пога! Отъ Императора Юстиниана до Кнѣза Вогориди редъ велни мѣжѣ отъ родѣтъ ни като императора, пѣлководци, патриарси и кѣзѣве направили сѣ безсмертни услуги на грѣцката народност и са минали се за Гърци. Колко сме загубили нѣмъ Българитѣ поради тѣзи си прирѣдни свойства на легкомисленна прѣимчи-

пуснатъ, защото на кое друго място могат да бъдат честити и благополучни?

Отъ това кратко изложение що направихи разбира са твърдъ ясно, колко е праведно това дѣло казватъ, че дѣлото на общественитѣ учители е най важната и най високата отъ сичкитѣ граждански служби, учительтѣ е наистина възсъздателъ на челоуѣци.

ГЪРЦИНЪТЪ ЧЕРКОВНИ РАБОТИ.

Комисіята за Българскитѣ въпросъ свършила, казватъ, заседанията си, направила вече изложението си за рѣшеніето му и щѣла да го представи на Синодътъ. Не знаими точно какво съдържава това изложение, но както слушамъ отъ приказки, комисіята си позволила да устѣпнъ ужъ, ама не на Българитѣ но на епархитѣ, правото да си избиратъ архіереитѣ. Ако това е истина, и ако тѣзи устѣпки има други пѣкон задни възратки, ще кажемъ че още една отъ споримитѣ точки върху въпросътъ са рѣшана. Да по Господъ прѣзумише и Гърцитѣ да бъдатъ по снисходителни въ устѣпкитѣ къмъ повращаніе на похищеното и Българитѣ по постоянии въ домогваніята за добиваніето на изгубенното, та да са додѣше по скоро край на тѣзи не правди отъ една страна и незадоволства отъ друга, които докарѣха черквата на туй затруднително и унизително състояние.

— Тѣзи дѣниѣ послѣдувало въ патриархата неспиртно едно припиране между Н. Всесв. Патриархътъ и синодалнитѣ членове за работата на Кооскитѣ (Станюлайскитѣ) владика Н. Всесв. искалъ спорѣдъ доношеніята на епархитѣ на речениитѣ архіерей да са разиска съдбата имъ въ Синодътъ, но синодалнитѣ членове искали да заливѣатъ тѣзи работи и не рачили да пристанатъ на щението на Н. Всесв. Това породило прѣнieto и праведни пѣкон по безвѣрмени изобличения послѣдували и отъ двѣтъ страни; членовѣтъ отъ синодътъ са разишли се задоволени. Пауцавамъ са че подиръ два дни Н. Всесв. и синодътъ са помирили, но какъ сѣ са задоволени синодалнитѣ членове и какъ са сѣ изравнило прѣнieto не знаими. Сражѣ нѣ е ли правото го е изѣла пакъ котлата, и е станало ново насилуване на 8-и членъ отъ вторитѣ уставъ. Тѣзи насилуванія и прѣстапованія на уставитѣ нѣ Българитѣ не трѣба да ги забравяамъ, но трѣба да ги земами за урокъ за да имамъ прѣдъ очи какво има да ни иде до главата отъ заквизъ безустанны уставъ, на които ще искаатъ да са основавами.

— Н. Боголюб. Врачанскитѣ епископъ Г. Пасиѣ сочи че ще са оправдае прѣдъ Синодътъ. Нѣ са радуваамъ, да чуйми че Н. Боголюбие е невиненъ, но отъ друга страна като знаими състояніето на епархитѣ окаявани я. Окаявани сѣ, но нѣма какво да ѣ сторимъ; защото челоуѣ дѣто си направи самъ си бѣла та, и Господъ не може да му помогни да ѣ развали. Ако Врачанската епархія не бѣше яла лукъ, нѣмаше ни на лукъ да мирнеше. Овца дѣто са дѣли отъ стадото, тя не е далечъ отъ устата на вълкътъ.

— Не сѣ вече само Българитѣ които са противатъ на произволитѣ на черковното правленіе, и не рачатъ да пристанатъ на неговитѣ несправедни рѣшенія. Неокесарійската епархія въ Анадолю не раче да припознае новитѣ владика, когото имъ проважда Черквата насилственно. И подиръ назначеніето му тѣ продължаваха да помянуватъ първитѣ си владика и въ пристиганіето на епархитѣ на новитѣ свлщенници затворили черквитѣ да го не прииматъ, и отъ едно село дѣто бѣлъ вѣсазъ женитѣ са събрали та го испадвали.

Прочитани въ Анатоликоас Ас-тиръ :

„Миналитѣ поидѣлиниъ Н. Всесв. Вселенскитѣ патриархъ посѣтилъ новитѣ адмиралъ (Капитанъ паша) въ адмиралтейството на Касмѣ паша.

„На Костадиновъ день Н. Всесв. подиръ черква ходилъ да посѣти Гръцко-френскитѣ търговски Липей на Бейоглу.” — И нѣи да имамъ нашъ патриархъ щѣше да имѣ кой да посѣщава и нашитѣ училища; ами нѣи, и владичитѣ които ни проважда не посѣщаватъ училищата ни освѣнъ да ги навѣтуватъ и затварятъ. Клетѣ и злочестѣ!

„Тѣзи дѣне христѣнитѣ отъ Полянската (Кукушката) епископіа проводили по турски писана една жалба противъ епископътъ си, която са връжила на Всел. Патр. за да са научи Великата Черква наздравѣ за сичко което става отъ много вече врѣме въ това епископство.” — (Великата Черква, трѣба да са научи наздравѣ какво става въ тѣзи епархія защото Епископътъ е Българинъ, а какво става по епархитѣ дѣто сѣ владичитѣ Гърци, тамъ Великата Черква трѣба да си струва углушки. Тежко на тѣзъ управа, която ще видимъ нѣи отъ таквѣ пристрастно черковно правленіе, и тежко на тѣзъ епархія въ която стѣли кракътъ на Солунскитѣ владика Н. и на зетѣтъ и писарѣтъ му К. Нена го зашпицава Анатоликоас Астиръ, нѣи като търновчани знаими повече отъ него за тѣзи хора.)

Спорѣдъ сѣщитѣ вѣстникъ миналитѣ вторникъ прѣдъ св. Синодъ и учителскитѣ съборъ въ патриархитѣ, рѣшило са на място испитаніе да стане началото на Ваканцитѣ за Богословското училище на Халки, които ще са продължатъ до 1. Авг. Въ разстояніето на това врѣме, рѣшили, да прѣмѣтатъ пакъ въ училището тѣзи отъ ученицитѣ които подаждатъ прошеніе да искаатъ прошка отъ Черквата, исключатъ са само петимата първоинвинници на станалото дважение.

И въ тѣзи работа глѣдами са случаватъ който често бива на свѣтътъ, за грѣхътъ на едни да испащатъ други. Много пакъ ученицитѣ отъ това училище сѣ правили несправедни движѣнія противъ учителитѣ и са сполучали, а тѣзи клетѣ сега праведно са подигнаха противъ Глика но не са оправдаха, по причина на погрѣшкитѣ на преднитѣ Великата Черква прѣдпочела да ограничи едно древно зло съ една нова направда.

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ.

ТУ. ЧА 18 Май. — Достопохвалнѣи ни каймакаминъ Ахмедъ Расимъ паша дѣятелно и неуморно се старае за всичко, което ползува, успокоява, и украсява мѣстото, и всички желажатъ да бѣждатъ за дълго врѣме подъ неговото мудро управление.

Въ града ни тѣзи година се празнува празникътъ св. Кирила и Методія по тържественно отъ миналѣтъ 12 свлщенници извършихъ службѣтъ, въ които присѣтствуваша, както и на водосвѣщеніето въ училището, консулитѣ отъ града ни, както и на вечернетѣ веселіе въ българското казино. Г-нъ Доброплоднѣи приказа едно трогателно слово. Отъ горжѣ се донесоха до 50 кола липи, които представявахъ, наредени въ черковѣтъ, училището и цѣлата ни, едно твърдѣ прѣятно зрѣлище. На сичкитѣ свлщенници се даде обѣдъ въ училището, гдѣто бѣха челоуѣнитѣ пѣсни! А въ казиното музика цѣлъ день и прѣзъ ноцѣтъ свирише.

Прѣзъ тѣзи дни почина добродѣлитѣи католически въ града ни свлщенникъ попъ Жѣоржи родомъ Българинъ отъ Пловдивъ. Погрѣбеніето му стана великолюпно. Множество

отъ всички народности присѣтствоваха за едно съ сичкитѣ консули.

Скакалицѣтъ, и ако да се зехъ нуждитѣ мѣри, направихъ и правитѣ повредѣ на растѣніята. Градѣтъ ни е пѣленъ отъ тѣхъ! като рѣжъ върватъ изъ пѣтицата и мѣчно ще сѣ опазитѣ цвѣтитѣ изъ дворницата, както и другитѣ сѣлини нѣца! Нѣ дѣждѣтъ, който валиа прѣзъ тѣзи дни, развесели селянитѣ които бѣхъ се оплашили отъ сушѣтъ.

Сега въ миналѣтъ недѣли на Педесѣтницѣ става сбора на кокошкѣи мѣнастиръ, който лѣжи въ едно изрядно мѣстоположеніе заобиколено съ висока горѣ и сладки извори. Много домородства отъ Тулузъ, Господа консули, и множество отъ околнитѣ села посѣтихъ това майско мѣсто; а монаситѣ гощаватъ безъ разлика сичкитѣ гости твърдѣ гостоприемно!

ТРѢВНА, 17 Май — Отколъ искаме, прѣятелю да ви пиша и да ви зарадвамъ, съ нѣкоя добра и прѣятна новина и отъ нашето мѣсто, което не е чуждо и Вамъ, но като добринитѣ сѣ кесатъ по насъ, а злинитѣ да ги казвами по зли стѣвани, то мѣлачѣ съмъ до сега за сички частни работи които сѣ заслужавали осужденіе и порицаніе, и едѣмъ днесъ ми са случѣ да ви пиша една новина, която може колко годѣ и за васъ прѣятна да е и за насъ тука да не е обидно обнародваніето ѣ. То е първото и тържественното отъ насъ празнуваніе на празникътъ свѣтаго Кирила и Методія.

Като са извѣсти на народѣтъ че ще празнувами денѣтъ на нашитѣ просвѣтитѣли, кой съ таквѣи усердіе прѣе това извѣстие щѣто отъ вечерѣта още срѣщу празникѣтъ сѣ събра въ черква доста народъ и сѣлѣи желажеше още отъ вечерѣта да принесе свѣщеннованія сѣи да цѣлуни образитѣ на свѣтитѣ духовни наставници.

Сутринѣта, макаръ че спорѣдъ мѣстнитѣ нужди, както знаете, нашитѣ хора сѣ лѣтъ по кѣра, то пакъ черквата бѣше пълна съ народѣтъ, който стоеше съ дълбоко почитаніе къмъ свѣтото мѣсто и слушаше съ благоговѣніе божественната служба. На службата са помянаха велегласно сичкитѣ покойни ктитори и епитропи училищѣи, между които първо мѣсто заемаше приспомянатитѣ ни свѣщеннованѣицѣ Авксентіѣ, когото прочитамъ нѣи тука за най голѣмъ ктиторѣ на Българщината.

Слѣдъ службата пѣлѣохѣи така съборно въ училището, което бѣше извѣнчано и окитено съ сѣвакии цвѣти съ казѣи са горди мѣсець Май, подобно и образитѣ на свѣтитѣ бѣхъ окичени. Слѣдъ испѣваніето на канона за водосвѣтъ въ училищната зала, каза са едно слово, което обѣмаше трудовѣтъ и похвалитѣ на нашитѣ просвѣтитѣли и жертвитѣ на нашитѣ съотчественници които сѣ пожертвовали за възстановеніето и поддржаніето на училището, послѣ описваше сегашното състояніе на училището ни и съгласіето което имамъ за поддржаніето и улученіето му (!) и като прикинаше сички на ѣлювѣи и съгласіе, отпращае наш послѣ една молба къмъ Бога, съ молитвитѣ на св. тѣ първоучители наши да ни утвърди Богъ щѣто синѣи съгласно и задружно да дѣйствуваамъ и да сѣ стараемъ за общото добро, като живѣими подъ милостивата сѣвка на милостивѣи нѣтъ нашъ Царѣ баша.

На това отгорѣ ученицитѣ испѣха многолѣтственната пѣсенъ на Н. Величество, подиръ която, служащитѣ свлщенникъ и учителъ П. К. Витанѣвъ чете една умилителна молитва за дѣцата—ученици, за родителитѣ нѣи и за сички присѣтѣяущи, които приведе народа на умилѣние така щѣи инозѣи сѣ прослѣиха.

Таквѣи станѣ, друже, тържеството на у-

чилициятъ празникъ, което като ни съобщава, съставлява малката онай неприятност, която послѣдува отъ изъясни си тѣзи придирвания на нѣкои наши събратя и съграждани, за които неспрестъпуваха на това тържество. Даво Св. наши отечествени просвѣтителѣ да ги просвѣтятъ и въразумятъ повече за общиятъ интересъ а не за частниѣтъ.

СРЪДЕЦЪ, 13 Маи. — Момическото наше училище замижъ, камо н. Іеремія да го оплаче чрезъ нареждани! въ и мжското централно училище може да го пристигне ако тѣй слѣдуватъ да го заобикалятъ растеніята на коколтъ за напрѣдъ 1). Това е слѣднина на, тъмнитъ водъ цю са е разляла по сърцата на Софинетъ, нъ дай Боже да са избистри, та и училищата, негли са оправатъ! — Потаенитъ неспоразуменіи между гражданетъ и нихнитъ градоначалници за сега възпиратъ добриятъ порядъкъ на Срѣдецката община. Празникътъ на просвѣтителитъ ни Св. Кирила и Методія на мѣсто по тържественно отъ лавъ, тая година са отпразнува срѣдъ и шката; не присѣдстваважъ при водосвятитъ учил. сичкитъ граждани, нъ на това а-но кажемъ че бѣ причинъ вторникътъ (пазарнитъ день) ще изложимъ защо е лаво че, единодушно празненство, кога ставе, не са глѣдатъ работи, пазаре и пр. нъ премолитъ раждатъ студенината за сѣжж общеградска работа и таково празненство. — Нека прочее святитъ ни просвѣтителѣ сразумятъ съгражданиѣ ни, да дадатъ единъ пкъ за сѣкога край на гибелнитъ тѣя потаенни наспоразуменія, които раждатъ крамолитъ помежду имъ!! нека вече не сичкитъ нъ да поглѣднатъ дѣжж сж остае безъ община като сѣгледатъ дѣжа бѣжж по прѣди кога училищата имъ цѣвѣжж, нека познажжъ че, 19 вѣкъ не обича да храни интриганти и растронтели на сѣко общенезно дѣло! — това може да имъ помолитствува ни за сега.

ИЗМАИЛЪ, 21 Маи — У сичка, токо речи, Мъдова владѣй страшна суша! дѣждъ не е капнало отъ 2 мѣсеца на самъ. Съдѣбитъ нѣма никакви, сичко е насъхнало и посърнало; а лѣтитъ нито сж поникнали още отъ зема-та, и, както си е сато, тѣй стои още.

Отъ друга страна скакалицѣ, изведени тѣдѣва, довършватъ и щото ся покаже отъ земжж. По пхтя, дѣто вървахъ отъ Болградъ до Измаилъ, 7—8 часа разстояние, нарядко има мѣсто, безъ тѣя пагубни гадинки. Отъ сичкитъ села, мало голѣмо е излизало да ги гонятъ и убиватъ: хора съ коне, въпряжжи влакове, други пашкомъ съ вѣйки въ рацѣ, други покарани чарда на говедата чернеятъ ся по полениѣтъ, се подиръ щурцитъ.

ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗГЛѢДЪ.

Поробѣнето на Жиферсонъ Дависа, на-прѣшенъ предсѣдатель на Южнитъ въ Америка занимава още духовити въ Европа. Телеграмити които пристигнаха тая недѣля отъ Новъ Юркъ ни убаждатъ чи предсѣдателя Жонсонъ не са задоволилъ само съ това поробѣние. Той са тѣкмалъ да запрѣ още много конфедератски богаташи помежду

(1). Нѣкои доброжелателе ходиле да блжжъ при нѣкой новъ свѣтѣцъ у Соѣи, кой ка-то амъ прѣдвѣжжъ че, на училището имъ сърцето е за сѣхнало та да не ся труджжъ да са охарчаватъ по него; тѣ рѣшилѣ вече да не влизатъ въ грѣхъ съ лѣкове да го по-блжжуватъ нъ само да си издахне.

конто ще са намира генералитѣтъ Лей.

Съучастницитъ на Бута, убійца на Г. Линколна сж сѣднали тѣ дни. Споредъ Ле Куріе де з'Ета з'Юни, на четвъртиятъ истинитъ сж прѣшли нѣкои си стенографи отъ страна на прессата и имъ са съобщило това което виновницити исповѣдали и въ чертертъ застѣдания.

Това съобщеніе било достаточно, са вижда, за да даде на публиката да разумѣй чи Г-нъ Жиферсонъ Дависъ вѣмалъ прѣсъ въ убійството на Г. Линколна.

Новъ Юрсикити вѣстници сж раздѣлени на двѣ партіи за съдбата на Г. Дависа. Първата партія иска смъртѣта му, макаръ и да не би са припозналъ за виновенъ; втората иска да са обясятъ кѣмъ вѣго съсъ въздържаніе и да са турн подъ покровителството на честѣта и на достоинството на американскитъ народъ.

Францускитъ императоръ трѣбува да е стигналъ вчера въ столицата си. Слѣдъ като обходи сичкити точки на алжирійската колонія, нѣма съмнѣніе чи императорътъ е спомогналъ чрезъ присѣдствіето си за по-коряваніето на Баберсити.

Като трѣгналъ отъ Алжерія за Тулонъ, императорътъ са билъ заплѣлъ на Ажа-цидъ за да посѣти паметникътъ когото жителити отъ островъ Корсія въздигнаха за честъ на фамилията му.

Споредъ една телеграфическа депеша, предсѣдателя Жонсонъ рѣшилъ да направи една обща амнистія (прошка) за сичкити бунтовници отъ Югъ.

СЪБАКВИ НЪЩА И НОВИНИ.

— Миналата сѣбота Н. Ц. В. Султанътъ придруженъ отъ Хакки паша и други офицери отъ саралъ ходи на Високата Порта дѣто е единъ рапортъ, който заключава работити на Голѣмитъ съветъ на правосѣдїето за презъ годината която са изтече, са чете на Н. Ц. В.

Министрити и високити чиновници на царството присѣдстваваха на това прочитаніе.

— Научава ни са чи въ ауденціята която има миналіятъ пондѣльникъ при Н. Ц. В. Султанътъ, Генералъ Игнатіевъ врѣжалъ на Н. Ц. В. едно своеречно писмо отъ императорътъ Александра въ което блежалъ умираието на Никола Александровичъ и прѣвъзгласеніето на Александра Александровичъ за наследникъ на руската корона.

— Австрійскитъ ентерионсъ има честъ да са прѣвме въ ауденція отъ Н. Ц. В. Султанътъ, по случай на трѣгваніето му за Германія на разходна.

— Понеже съпругатъ на князь Куза излизала бездѣтница, въ тоя случай князѣтъ на Романія усиновилъ едно чуждо дѣте. Това дѣто са кръстнѣло и са наименовало князь Александъръ.

— Миналата сѣбота Н. В. А' али паша даде единъ дипломатически обѣдъ въ аліята си на Бебекъ на генералъ Мабкеса, мексикански посланикъ, чуждити министри и високити чиновници на Високата Порта присѣдстваваха на тоя обѣдъ.

— Г-нъ Ернесъ Рениъ, чловѣкъ твърдъ прочутъ за списаніята си които издаде относително за живѣтътъ на Исуса Христа, пристигна тая недѣля въ градѣтъ ни.

— Г-нъ Р. И. Бѣсковъ издателѣтъ на Духовити Книжки благоволѣ да по-

дари единъ листъ отъ Турція за Калипет-ренското училище въ Силистра.

— Миналата сѣбота на Островъ Халки са помина сестрата на многострадалнитъ отъ църковосвѣтителитъ ни Пасія Филиполскаго. Покойната като съчувствуваше на Българск. народъ не помалко отъ брата си, сподѣляше съ него сичкитъ страдания и лишения и тѣзи нещастія причиннаха ранната ѣ смъртъ. Тя са прѣстави на 23 години. Н. П. братъ ѣ е неутешенъ за тая загуба.

Като са научиха за това нашитъ тука Българи притекоха са да го утѣшатъ. И съсъ волно събрана помощъ откухна нарочно паракходъ та дигнаха смъртѣта отъ Халки, и като я занесоха ти я опѣха въ Бѣлг. Черкова, отъ тамъ пакъ тържественно я занесоха та я погребяха на Егрикани. Погребеніето стана въ пондѣльникъ и макаръ да бѣше пощенъ день многочисленъ народъ отъ нашитъ почетоха съ присѣдствіето си смъртѣта на тѣзи нова жертва за черковнитъ ни правдини. Бѣлг. народъ и въ този случаи засвидѣтелствува искренности на своитъ домогванія, че не са води отъ слѣпъ фанатизмъ но отдава пристойната по-честъ на достойнитъ отъ които народностъ и да сж.

— Писмата ни отъ Видинъ извѣстятъ за несполучіето на екзархитъ ни съ убѣденіе ни съ насиліе да погодятъ епархіитѣтъ съ влади-ката нѣвъ. Владиката отчаянъ да са одържи, прибѣгналъ още веднѣжъ на обикновенитъ си срѣдства да наклевети народѣтъ като бунтовници но и съ това несполучилъ. Въ наущі-тъ брой ще изложимъ по подробно работата.

— Н. П. Савфетъ-паша пристигналъ тѣй динъ въ Парижъ. Съ пристигваніето си, той са прѣлѣлъ въ ауденція отъ Императрицата.

Писатъ отъ Сливенъ: гражданитъ като обърнали внимание на това дѣго бѣше са расчуло изъ градѣтъ за нѣкои си чудотворна икона, прибралъ иконата въ черква, а калугерѣтъ който билъ открилъ онова изъ напрѣдъ са отка-зала да направи нѣкое чудо въ черква, стѣпа-нинитъ ѣ си я зель на кичката и тѣй са утѣ-ложила работа. Но като са позабравило това калугерѣтъ са завърналъ пакъ и чудѣніята са подѣсдали. Нѣи изново прѣпоръчани на бла-горазумнитъ граждани да взематъ мерки за да прѣстанатъ тѣзи съблѣзани; защото тагѣжъ и-копа дѣто само по махлата ярани чудеса не си е сой и не прави почетъ, нито на махлата, нито на градѣтъ.

БНИ ЖЕВНО ИЗВѢСТІЕ.

Печата са въ Виенна първи томъ (Древ-ната Исторія) отъ Всеобщата Исторія Трубъ преводъ отъ Руски Н. Миханловскаго.

Тамъ же са печатѣтъ Славенска Грама-тика и Христоматія отъ Н. Момчиловича въ историческото развитіе на славенск. языкъ отъ най древнитъ врѣмена до 17 вѣкъ.

Бързамъ да извѣстж на спомощество-вателитъ си отъ Краткото ми Здравос-ловіе, чи то е вече напечатано и подиръ малко врѣме че го добыжжъ. А отъ неспомоществователитъ, които желажжъ да иматъ една таквази полезнжъ книгъ за здравіето си, ще ж намѣратъ за продане само въ Царигра-дъ, въ Сливенъ, Варна въ училищата българ-ски, и тукъ при мене въ Тулчжъ съ цѣнкъ 6 гроша; а който събире десетъ купувачи, ще добыва една даръ.

Тулча 26 Маи 1865.

С. Н. Доброплоднѣ.

Отговорникъ Никола Геновичъ.